TALL SOM FORTELLER

Regnskapsdata i FoU-statistikken

ØKONOMISEMINAR FOR STATLIGE UNIVERSITETER OG HØGSKOLER 2026, 24. NOVEMBER 2026

HEBE GUNNES OG KAJA WENDT

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

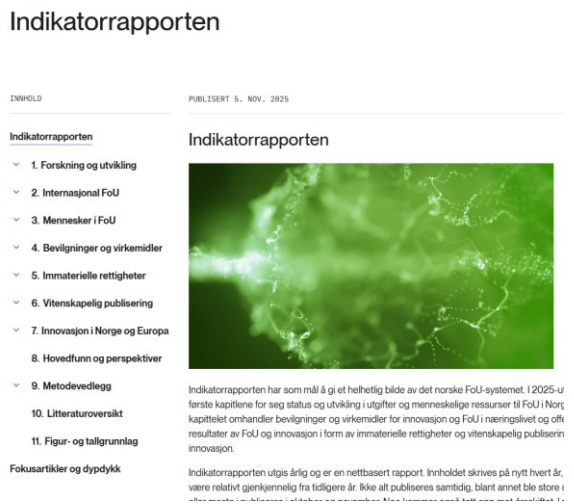
Agenda

1. Kort om FoU-statistikken
2. Regnskapsdata for 2025
3. Kort om spørreundersøkelse via Altinn
4. Regnskapsdata for 2026
5. Spørsmål

1. FoU-statistikk for Norge

Statistikk om forskning og utviklingsarbeid (FoU) er en nasjonal statistikk. Statistikken utarbeides av SSB og rapporteres internasjonalt til Eurostat/OECD/Unesco

- Universitets- og høgskolesektoren én av tre forskningsutførende sektorer, og omfatter universiteter, høgskoler og universitetssykehus
- Data tilbake til 1960-tallet
- Hovedundersøkelse for oddetallsår med spørreskjema til institutt/enhet, forenklet statistikk i partallsår. Fra 2028: Spørreundersøkelse hvert år
- Viktig del av kunnskapsgrunnlaget om forskningssystemet
- Resultater publiseres hos SSB og i Indikatorrapporten (Forskningsrådet)

[Indikatorrapporten]

[Forskning og utvikling for alle sektorer]

[FoU-statistikk for universitets- og høgskolesektoren]

[Forskerpersonale]

[Tilnærmet nullvekst i norsk FoU i 2025 – SSB]

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

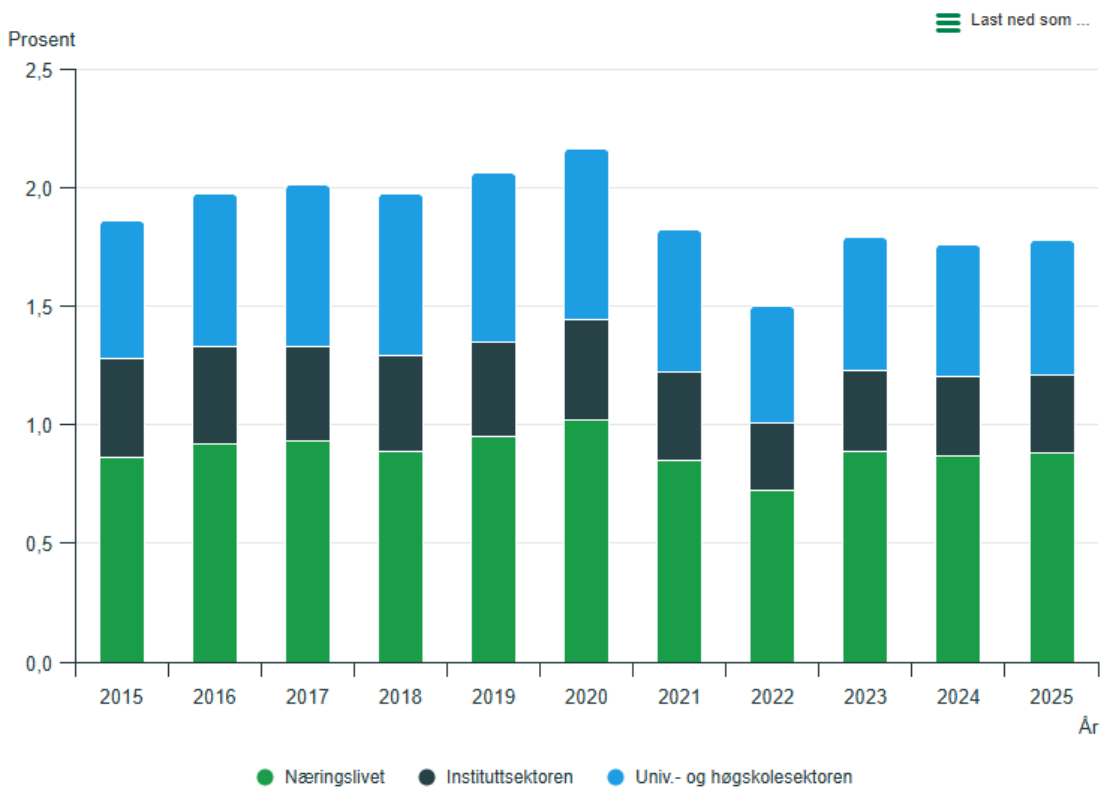
FoU-statistikken 2025

- SSB publiserte foreløpig FoU-statistikk for universitets- og høgskolesektoren 30.10.2026. Endelig statistikk (med flere detaljer) kommer 18. mars 2027

- Kommer:
  - Mangfoldstatistikk (17.12.2026)
  - Forskerrekrutteringsmonitoren (08.01.2027)

Figur 2. Totale FoU-utgifter som andel av BNP etter sektor[1]. 2015–2025. Prosent

Vis som figur | Vis som tabell

[1] For næringslivet inngår foretak med minst 10 sysselsatte. 2025-tall er foreløpige for alle sektorer.

Kilde: Statistikkbanktabell 11010

Kilde: Statistikkbanktabell 09189 (bruttonasjonalprodukt, markedsverdi)

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Om regnskapsdata i FoU-statistikken

- Felles innsamling av regnskapsdata fra universiteter og høgskoler fra 2015 med enhetlig mal og aggregeringsnivå
- Datafangst hos HK-dir (DBH) med felles mal, som oversendes samlet til SSB
- Arbeidsgruppe med SSB, HK-dir og representanter fra institusjonene
- Forankret i «Desemberbrevet» til sektoren
- Regnskapsdata bearbeides og legges inn i FoU-statistikkens spørreskjema, som sendes til institutter/sentre. Dialog med institusjonene før utsendelse av spørreskjema (informasjonsmøter, informasjonsbrev, webinar)

Arbeidsgruppen for regnskapsdata til FoU-statistikk

Kan kontaktes for spørsmål om:

- Datauttrekk/modell for rapportering
- Behandling av internregnskap
- Opplegg for FoU-andel

- Hos DBH: Ragna Marie Waagø
- Hos SSB: Hebe Gunnes
- NTNU: May-Britt Olden Larsen
- UiA: Geir Sune Østmoe
- UiB: Gry Flatabø
- UiO: Morten Skare
- UiT: Geir Sørensen
- USN: Britt Jorunn Langøy og Tone Østvedt
- OsloMet: Berit Mathisen

2. Regnskapsdata for 2025

- Alle leverte regnskapsdata for 2025 innen fristen, tusen takk!
- Kontrollene av aggregerte data gikk greit
- I FoU-statistikken bruker SSB **regnskapsførte utgifter** i kalenderår, etter stedkode, utgiftsart og primær finansieringskilde, uten avskrivninger, investeringer registreres i sin helhet det året de gjøres

Regnskapsdata for 2025 – hva var nytt?

- **Prosjektnummer**: Ble flere linjer per institusjon, men dette var uproblematisk. Var det lettere for dere å kontrollere de aggregerte tallene når dere hadde prosjektnumrene?
- **Finansiering**: Spesifiserte at midler fra ***utlandet*** skulle flyttes til egne kategorier både i malen og i spørreskjemaet
- **Internregnskapet**: Ny kategori ble merket før levering: husleie/leiekostnad. Så ut til å være uproblematisk å merke

- **Svarplikt/tvangsmulkt på spørreskjemaene:** Alle instituttene leverte innen fristen, så vi slapp å ilegge tvangsmulkt/eskalere

Regnskapsdata for 2025 – utfordringer

- **Utland**: SSB rapporterer omfang av finansiering fra utlandet til OECD/Eurostat og må ha opplysningen.15 av 33 institusjoner identifiserte midler fra utlandet i regnskapene. SSB må fremdeles spørre instituttene direkte.
- **Internregnskapet og «prefill» i spørreskjemaene**: Får mye negative tall når vi aggregerer utgifter etter institutt og finansieringskilde; hvorfor?
- **Nytt spørreskjema i Altinn** – opplasting av regnskapsdata i nytt skjema gikk greit, med noen unntak
- **Innsamling via Altinn** – oppga ***lokal kontaktperson på økonomi*** etter anbefaling fra SSBs metodeseksjon; har fått tilbakemelding fra flere om at det ble en del ekstra-arbeid. Noen tanker fra salen?

3. Regnskapsdata for 2026

- I utgangspunktet ingen endringer i malene for 2026-leveransen
  - Ny finansieringskilde: salgs- og leieinntekter (ikke BOA)
  - Klinikkinntekter rapporteres som eksterne midler

- **MERK**: fra og med 2028 planlegger SSB å sende ut årlig spørreundersøkelse

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Mal for FoU-pakken

Rapporteringen inneholder 5 filer:

1. Fil med *aktive* **kostnadssteder** (nummer og beskrivelse)
2. Fil med klassifisering av **finansieringskilder** (nummer og beskrivelse)
3. **Beløp** per **konto** (3-siffernivå), **finansieringskilde** og **kostnadssted**
   + felt for FoU-andel (20 av 33 leverte dette for 2025)
4. **Internhandel** per konto (4-siffernivå), kilde og sted + felt for FoU-andel
5. **Investeringer**: tilgang i note 4 og 5 per kilde og sted (tomter og bygg, vitenskapelig utstyr, annet) + felt for FoU-andel

3. Tidsplan for regnskapsdata til FoU-statistikken 2026

- Bestilling av regnskapsdata i desember med oppdaterte maler
- DBH legger ut rapporteringsfiler senest **4. januar**
- Frist for rapportering **15. mars**
- SSB bearbeider data og lager «prefill», selv om det ikke er spørreundersøkelse for 2026, og sender ut dette for kontroll
- FoU-statistikk for 2026 publiseres i slutten av **oktober 2027**

4. Spørsmål?

Kontaktinformasjon

SSB:

- Hebe Gunnes (hebe.gunnes@ssb.no)
- Kaja Wendt (kaja.wendt@ssb.no)
- Mousumi Mona Islam (mousumi.islam@ssb.no)

HK-dir/DBH:

- Ragna Marie Waagø (ragna.waago@hkdir.no)

TALL SOM FORTELLER

Tusen takk!

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway